

Správa o činnosti štátneho archívu v Bratislave, pobočka Skalica v roku 2013

A. PERSONÁLNY STAV

V Štátnom archíve v Bratislave, pobočka Skalica boli v roku 2013 systematizované 4 miesta, všetky v štátnej službe a všetky boli počas celého roka obsadené.

1. Systemizované zamestnanecké miesta

štátnozamestnanecké miesta		miesta vo verejnom záujme			Celkom
obsadené		neobsadené	obsadené	neobsadené	
stála ŠS	dočasná ŠS				
4					4

2. Počet a platové triedy štátnych zamestnancov

	3. PT	4. PT	5. PT	6. PT	7. PT	8. PT	9. PT	10. PT	C
ŠSS*		2		1		1			4

* stála štátna služba

3. Počet zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním

I. stupeň			II. stupeň			III. stupeň			Celkom
archívne	Iné + arch. kurz	iné	archívne	Iné + arch. kurz	iné	archívne	Iné + arch. kurz	iné	
			2						2

4. Počet zamestnancov so stredoškolským vzdelaním

stredoškolské s maturitou			stredoškolské bez maturity	iné	Celkom
archívne	iné + arch. kurz	iné			
2					2

B. ODBORNÉ ČINNOSTI

Pracovníci mali vo vykazovanom roku k dispozícii 840 pracovných dní z ktorých bolo na archívne činnosti vyčerpaných 709 dní a na predarchívnu starostlivosť 131 dní.

ROZPIS ČERPANIA PRACOVNÝCH DNÍ NA ODBORNÉ ARCHÍVNE ČINNOSTI

Por. č.	Odborná činnosť	Počet vyčerpaných dní
1.	Predarchívna starostlivosť	131
2.	Evidencia archívneho dedičstva SR	8
3.	Ochrana archívnych dokumentov	12
4.	Filmotéka	0
5.	Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	165
6.	Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)	349
7.	Príručná odborná archívna knižnica	30
8.	Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	17
9.	Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna činnosť	124
10	Správa informačných technológií	4

1. Predarchívna starostlivosť

Archív evidoval v predarchívnej starostlivosti 395 pôvodcov registratúr (štátna správa, samospráva, justičné inštitúcie, školy, kultúrne inštitúcie, zariadenia zdravotnej a sociálnej starostlivosti a iné) v okresoch Skalica, Senica a Myjava. Nezaznamenali sme žiaden nárast nových pôvodcov registratúr. Činnosť archívu v tejto oblasti spočívala vo vykonávaní štátneho odborného dozoru, za vykazovaný rok pracovníci vykonali 11 kontrol z toho 4 v orgánoch verejnej správy, 2 v podnikateľskom subjekte a 5 u iných pôvodcov registratúr. Archív prijal 85 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, z toho 79 schválil, posúdil a schválil 13 registratúrnych poriadkov a plánov a 4 registratúrne plány, vykonal 41 individuálnych konzultácií a inštrukcií a podieľal sa na 3 školeniach.

V roku 2013 archív prevzal 34,82 bm archívnych dokumentov. Pracovníci priebežne dopĺňali a evidovali spisy o fonde, zapisovali v knihe prírastkov a dopĺňali evidenčné listy archívnych fondov a zbierok v aplikácii WINAFONDY.

2. Evidencia archívneho dedičstva SR

V priebehu roku 2013 archív zaevidoval 10 nových fondov a tak ku koncu roku spravoval celkom 615 fondov a zbierok v celkovej dĺžke 2257,50 bm archívnych dokumentov.

3. Ochrana archívnych dokumentov

Archív nemá vlastnú budovu, sídli v budove Františkánskeho kláštora, ktorá je vo vlastníctve Rehole menších bratov františkánov v Bratislave a v správe mesta Skalica. Budova je po rekonštrukcii, má novú strechu, vonkajšie omietky a okná. Okrem archívu v budove sídli

viacero inštitúcií. Vzhľadom ku skutočnosti, že archív je v nájomnom vzťahu, nie je možné urobiť väčšie konštrukčné zásahy do interiéru a prispôbiť priestory na archívne účely. V súčasnej dobe nie je možné vykurovať skladové priestory ale iba administratívnu časť, kde sa kúri zastaranými akumuláčnými telesami. Počas letných mesiacov pracovníci venujú zvýšenú pozornosť ochrane archívnych dokumentov a to najmä vetraním a mechanickým odstraňovaním prachu a plesní. Časť depozitov sa nachádza v bývalej administratívnej budove na okraji mesta cca 1 km, v ktorej sídli aj stredoškolský internát. V tejto časti je uložená zväčša stavebná dokumentácia a fondy, ktoré nie sú zatiaľ častým predmetom bádania.

4. Fílotéka

V archíve nie je fílotéka

5. Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov (zoradené podľa klasifikačnej štruktúry)

Na úseku spracúvania a sprístupňovania archívnych dokumentov sa pracovníci zameriavali na spracovanie prioritných fondov, celkovo spracovali 21,90 bm z toho formou inventarizácie 4,80 bm formou usporiadania 16,50 bm a formou registra 0,6 bm.

5.3.2.

AXXIV.1

Magistrát mesta Skalica – knihy 1572 -1861

Kúpnopredajné zmluvy – domy, pozemky, vinice 1572-1850 (17 kn)

Vinohradnícke právo 1609-1847 (3kn)

Zápisnice richtárskeho úradu-súdne zápisnice 1671-1861 (25 kn)

AXXIV.1

Magistrát mesta Skalica – litterae missiles– 1606-1616

Usporiadanie, súpis

5.3.4.

I.IX

Školský inšpektorát v Skalici 1919-1954

Vnútorne vyradovanie, usporiadanie, inventár rukopis

A.XXV.3

MNV Letničie 1950-1991 ,

Usporiadanie, scelenie, vnútorne vyradovanie, dopĺňanie z ONV

MNV Lopašove 1950-1991

Usporiadanie, scelenie, , dopĺňanie z ONV

MNV Prievaly 1952-1989

Usporiadanie, scelenie, vnútorne vyradovanie, dopĺňanie z ONV

MNV Rudník 1954-1991

Usporiadanie, scelenie, vnútorné vyradovanie, dopĺňanie z ONV

ONV Myjava 1945-1946

súpis

Prvá svetová vojna v archívnych dokumentoch

Podklady na katalóg (49 záznamov)

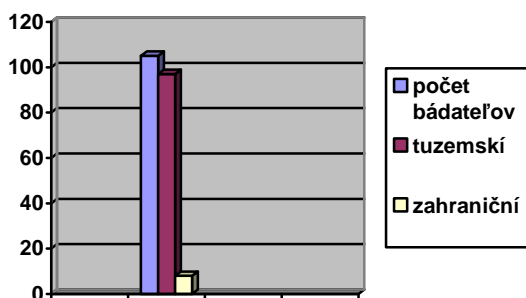
Veduty v štátnych archívoch

Súpis

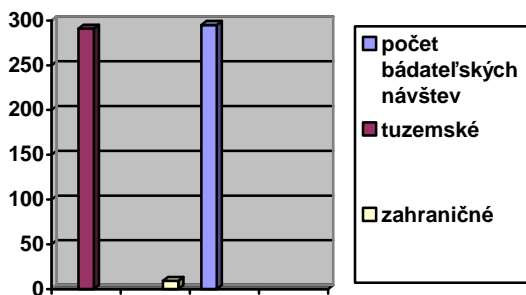
6. Prístup k archívnyim dokumentom (bádatel'ská a správna agenda)

<i>Celkom dni</i>	<i>bádatelia - počet</i>			<i>bádatel'ské návštevy - počet</i>			<i>účel štúdia</i>	
	<i>celkom</i>	<i>tuzemskí</i>	<i>zahraniční</i>	<i>celkom</i>	<i>tuzemské</i>	<i>zahraničné</i>	<i>hist.</i>	<i>iný</i>
192	105	97	8	300	291	9	295	5

Prehľad počtu bádatel'ov

Prehľad bádatel'ských návštev

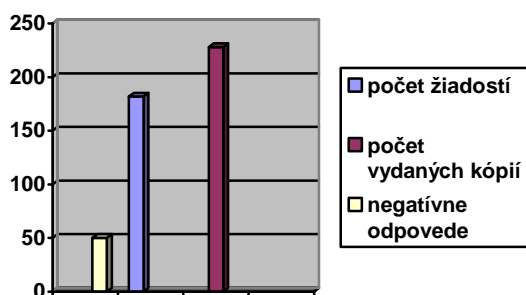

V priebehu roka v archíve študovalo 105 bádateľov z toho 8 zahraničných, uskutočnili 300 bádateľských návštev, z ktorých 295 sa týkalo historických tém štúdia a 5 bádateľských návštev malo iný účel štúdia. Oproti predchádzajúcemu roku archív zaznamenal veľmi mierny pokles. Väčšina študijných tém sa týkala regionálnych dejín, dejín hospodárstva, cirkevných dejín a dejín umenia a architektúry. Po prevzatí štátnych matrik z obdobia rokov 1895-1906 archív zaznamenal aj zvýšený počet bádateľov genealógie. Pracovníci predložili bádateľom spolu 310 jednotlivín, 419 archívnych škatúl, 56 fasciklov, 5 digitálnych študijných kópií archívnych dokumentov a vyhotovili 146 neoverených kópií.

6.2. Prístup k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie na základe písomnej žiadosti

Celkom dni za 6.2.	písomné žiadosti v správnej agende			vydané výpisy, odpisy, potvrdenia, kópie AD		
	počet	tuzemské	zahraničné	počet	tuzemské	zahraničné
146	182	182	0	228	228	0

Prístup k archívnym dokumentom na základe žiadosti

Archív evidoval 182 žiadateľov o prístup k archívnym dokumentom formou výpisu odpisu alebo kópie, na základe ktorých vydal 228 potvrdení a kópií, čo predstavuje 436 listov. Tak ako po minulé roky väčšinou sa jednalo o vyhotovenie kópií stavebných povolení alebo kolaudačných rozhodnutí, stavebných plánov, školských vysvedčení, mzdových listov, kúpnopredajných zmlúv, darovacích zmlúv, dedičských rozhodnutí, potvrdenia o dobe zamestnania a výpisy z matrik. 50 žiadostí bolo vybavených negatívnou odpoveďou avšak viaceré boli časovo náročnejšie ako žiadosti, na základe ktorých sme vydali kópiu alebo potvrdenie. Vybavovanie žiadostí sťažuje aj skutočnosť, že často treba hľadať v detašovanom depozite, vzdialenom od archívu cca 1 km. Žiadateľmi boli fyzické i právnické osoby. Za tieto služby archív vybral poplatky formou kolkových známok v sume 450 € a za vyhotovenie kópií v sume 264,02 €.

7. Príručná odborná archívna knižnica

Príručná odborná knižnica archívu evidovala k 31.12.2012 2600 zväzkov, z toho je 499 zborníkov, 67 cudzojazyčných kníh a 378 zväzkov z osobného fondu Jozefa Šáteka.

Počas roku sa knižný fond archívu doplnil o 19 zväzkov. Tak ako po minulé roky ani teraz sme nekúpili žiadnu knihu ale všetky evidované zväzky boli archívu darované.

Príručná odborná knižnica je iba na prezenčné pôžičky a pracovníci predložili bádateľom 114 zväzkov kníh.

V rámci starostlivosti o knižný fond pracovníčka archívu v predchádzajúcom období vytvorila (vytriedila, usporiadala, uložila do úložných jednotiek, označila) samostatný súbor článkov, výstrižkov z novin, rukopisov prednášok týkajúcich sa regiónu v rozsahu 1 bm, čím sa pre bádateľov rozšírili možnosti doplnenia svojho výskumu a ktorý aj vo vykazovanom roku postupne dopĺňala.

8. Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

V archíve sa uskutočnilo 8 exkurzií pre žiakov základných a stredných škôl pre ktorých pracovníci pripravili odborné prednášky o histórii a činnosti archívu

V septembri pracovníci pripravili Deň otvorených dverí s témou genealógia, kde mohli návštevníci bezplatne nahliadnuť do štátnych matrík a urobiť si výpisky, pracovníci záujemcov informovali o možnostiach vytvárania rodostromov, pripravili informačné tabule s názornými ukázkami a taktiež si mohli prezrieť pamätné knihy mesta Skalica z rokov 1959-1999 do ktorých sa zapisovali sobáše, tzv. víťania do života detí, odovzdávanie občianskych preukazov ale aj iné udalosti. Tieto zápisy sú pekne ilustrované a záujemcovia si mohli vyhľadať svoj konkrétny zápis a urobiť si fotografiu, čo viacerí využili a veľmi ocenili. Napriek pomerne slabej propagácii táto akcia zaujala aj viaceré média - RTVS Bratislava (šot v televíznych novinách 15.9.2013), Rádio Regina Bratislava regionálne vysielanie (vstup do živého vysielania), Televízia Skalica, týždenník MY Záhorie. Milým prekvapením bola návšteva bývalého prezident Rudolfa Schustera s primátorom mesta Skalica Stanislavom Chovancom a riaditeľkou Stredoeurópskej vysokej školy v Skalici Heidi Schwarzovou.

V septembri sme tiež privítali na exkurzii 53 archivárov zo Zemského archívu v Opave a príslušných okresných archívov, ktorí si prezreli najzaujímavejšie dokumenty a priestory archívu, usporiadali sme pre nich aj prehliadku niektorých stavebných pamiatok v meste.

9. Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna činnosť

Činnosti v tejto oblasti boli vykonávané priebežne, pracovníci sa zúčastňovali pravidelných pracovných porád. Celkové zabezpečenie archívu okrem IT služieb malo od 1.1.2013 na starosti Centrum podpory v Bratislave, v priebehu júla sme však prešli pod CP Trnava bez toho, že by nás, ale aj samotné CP Trnava niekto informoval, a aj s nevyjasneným postupom prerozdelenia rozpočtu čoho dôvodom bolo aj prepustenie upratovačky. Pre nedostatok finančných prostriedkov nebola zadaná objednávka na upratovacie služby a tak upratovačka skončila s prácou v archíve 16.12.2013, takže zamestnanci si museli tieto služby zaobstaráť sami. Monika Krištofiková, hlavný referent, k 31.12.2013 ukončila štátnozamestnanecký pomer v archíve.

V priebehu roku sme z firmy v Grafobal, a. s. Skalica dostali bezplatne 8000 kusov papierových obalov v špeciálnom rozmere na úschovu litterae missiles z fondu Magistrát mesta Skalica a náš dlhoročný priaznivec a bádateľ PhDr. Peter Brezina, majiteľ firmy

KOHI PAP v Mokrom Háji, archívu venoval špeciálne vyrobené boxy na úschovu privilégii v počte 66 kusov. Týmto sponzorským darom sme sa veľmi potešili lebo pre efektívnejšiu prácu v archíve potrebujeme veľakrát aj neštandardné pomôcky, ktoré sa nedajú kúpiť v obchodoch ale na ktoré nemáme ani finančné prostriedky. Sponzorsky vieme zabezpečiť drobnosti ale obávame sa, že naši podporovatelia už nebudú dlho ústretoví voči archívu a preto očakávame, že sa naša finančná situácia zlepší.

10. Správa informačných technológií

Spolupráca s informatikmi (Obvodného) Okresného úradu Senica bola na štandardnej úrovni, podľa možností riešili pomerne časté problémy s informačnou technikou (v závislosti na potrebách detašovaného pracoviska ObÚ Senica so sídlom v Skalici, v súčasnosti Okresného úradu v Skalici a možnosťou použitia služobného automobilu) alebo veľakrát iba telefonickou navigáciou.

Mgr. Helena Polakovičová